

TABĂRA DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE ROMÂNEASCĂ „ACASĂ LA NOI” EDIȚIA A XI-A, 17-31 IULIE 2007

In perioada 17-23 iulie 2007 s-a desfășurat a XI-a ediție a Taberei de Cultură și Civilizație Românească „Acasă la Noi”. Manifestarea, binecunoscută în medile astriste din România și din Republica Moldova, a prilejuit, și de această dată, sosirea în țară a unor grupuri de copii și tineri din Basarabia, Transnistria și din ținutul Herța. Cel mai numeros dintre aceste grupuri a poposit în județul Alba. Alcătuit din elevi și profesori din Transnistria și din Basarabia, acest grup a fost coordonat de profesoara Svetlana Jitariuc, director adjunct al Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Grigoriopol – Transnistria (Republica Moldova). Din partea Despărțământului Astra „Mihail Kogălniceanu” Iași, au însoțit respectivul grup Drd. Mircea-Cristian Ghenghea – Președintele Organizației de Tineret, și studentele Anca Voicu și Alina-Florentina Timir.

La Alba Iulia, întreaga responsabilitate a organizării programului a revenit Fundației „Alba Iulia 1918, pentru Unitatea și Integritatea României”. Sub îndrumarea unui om și a unui român deosebit, Ec. Ioan Străjan, membrii respectivei fundații au oferit, în mod discret și fără hei-rup-isme, o mostră de patriotism adaptat realităților contemporane. Deși trecuți cu toții de prima tinerețe, organizatorii s-au remarcat prin modul ponderat și echilibrat de afirmare a valorilor românismului. Nu putem să nu remarcăm extraordinarele eforturi depuse de acești oameni, care au impresionat și au contribuit la crearea unei atmosfere deosebite. Alături de domnul Ioan Străjan, un rol important a revenit și factorilor de decizie din plan local, în acest sens remarcându-se Consiliul Județean Alba, prin persoana Președintelui său, Ing. Ion Dumitrel. De asemenea, trebuie amintit faptul că, la reușita de ansamblu a manifestării, au contribuit și Ing. Ioan Bodea (Consiliul Județean Alba), IPS Andrei Andreicuț și Arhim. Teofil Tia (Arhiepiscopia Ortodoxă Alba Iulia), Ing. Costică Saucă, Ing. Petru Moldan, Ec. C. Cotârlea, familia Prof. Elisabeta și Nicolae Mărginean, Consiliul de Conducere a Colegiului Tehnic „Dorin Pavel” Alba Iulia.

Programul a permis vizitarea unor locuri pitorești, de interes turistic, dar și istoric, precum Cheile Rîmeșului, Castelul Corvineștilor de la Hunedoara, Cetatea Cîlnic, Muzeul de la Cuti, Casa Muzeu Aurel Vlaicu, mormîntul poetului Lucian Blaga, Catedralele Ortodoxă și Romano-Catolică din Alba Iulia, Cetatea Alba Iulia ș.a. În ceea ce privește ziua de 20 iulie 2007, aceasta a fost dedicată vizitării Sibiului, capitală culturală europeană în acest an. În

această zi, organizarea programului a revenit aștristilor sibieni.

Prin tot ceea ce au reușit să realizeze în săptămîna 17-23 iulie 2007, cît timp au avut în grijă numeroși oaspeți, cei de la Fundația „Alba Iulia 1918, pentru Unitatea și Integritatea României” au arătat o capacitate aparte de adaptare la necesitățile contemporane, înțelegînd să tacă și să facă. Prea puține urme de patriotism inflammat sau de atitudini de superioritate, care dăunează atît de mult unor organizații neguvernamentale din țara noastră. Momentele plăcute au rămas în inimile celor care s-au aflat, în acele zile de iulie torid, pe meleagurile alba iulienne și sibiene.

La urma urmei, prea multe cuvinte ar strica realitatea unor zile pe care, cu siguranță, unii dintre participanți nu le vor uita niciodată.

Mircea-Cristian GHENGHEA
Anca VOICU

Impresii despre/ în România

Jubea Călin, 16 ani, Colegiul de Construcții, originar din satul Tănătari, Căușeni:

Alba Iulia, în traducere „Cetatea Albă a lui Iuliu”, în latină Alba Iulia, în antichitate Apulum, este reședință și cel mai mare oraș din jud. Alba, Transilvania, România. În Evul Mediu, numele românesc al orașului a fost Bălgrad (Cetatea Albă).

Numeroase izvoare atestă, înainte de a ne fi fost transmis numele sau prin documente istorice scrise, existența, pe acest

teritoriu și în împrejurimile lui imediate, a unor așezări preistorice datînd din mileniul al V-lea î.Ch.; în partea de nord a orașului s-a descoperit o importantă așezare neolitică (5000-1900 î.Ch.), care a fost locuită de triburi de păstori și agricultori. În numeroase puncte de pe teritoriul orașului – La vii, Platoul romanilor – au fost scoase la iveală obiecte din epoca bronzului (1700-1000 î.Chr.).

Încîntat de această informație, am ponit la drum, în cadrul programului Tabăra de Cultură și Civilizație Românească „Acasă la noi”, pentru a cunoaște mai multe, fiindcă la bunelul meu, în adeverința de naștere, este scris: născut în satul Ermoclia, jud. Cetatea Albă. Ce lucru comun pot avea aceste locuri, fiind la distanță? Care este podul de legătură? Pentru a răspunde la mai multe întrebări, am nevoie să cunosc multe, bunăoară cum am aflat în această tabără, lucruri foarte bune și importante, fapt pentru care mulțumesc organizatorilor.

Repeșciuc Corina, 15 ani, elevă, Liceul „M. Eminescu”, Căușeni:

Faptul că am fost repartizată în familie în comuna Mihalț a fost minunat. Ne-am simțit ca acasă. Gazdele aveau grijă de noi ca și de copiii lor. Excursiile care au fost organizate ne-au adus o plăcere deosebită și ne-au permis să savurăm din marele ocean al culturii. Am rămas îndrăgostită de Mihalț, Alba Iulia, Sebeș, Sibiu, Sighișoara, Sîmbăta de Sus, Făgăraș, Săliște... de acea cetate dacică unde am urcat... A fost minunat, a fost de neuitat... Doresc și altora să vadă aceste minuni.

Căldare Dumitru, 14 ani, originar din s. Cîrnățeni, elev, Liceul „A. Mateevici”, Căușeni:

Domnule Marin Cârnaț, primar de Mihalț, știu cîtă muncă ați depus pentru ca noi să ne simțim bine, pentru că tatăl meu la fel lucrează primar în sat. Nu este așa de ușor să primești un grup de 20 de copii, pentru 10 zile, acordîndu-le toată atenția. M-a impresionat foarte mult serata de adio. 120 de copii din Republica Moldova au luat parte. Cîntec, dans și voce bună... A fost minunat, fapt pentru care, domnule primar, sincer, Vă mulțumesc!

Alina Mihailevschi, 15 ani, elevă, Liceul Ștefan cel Mare, or. Ștefan Vodă:

Undeva cînta o vioară. Tot mă întrebam, unde ești, de ce nu te arăți?

Mare uimire a mea a fost cînd doamna Lidia Jubea – conducătorul grupului nostru – ne-a zis: „Copii, așezați-vă și ascultați această muzică”. Cum credeți, unde eram? În Cetatea medievală Sighișoara. Cînta anume acea vioară, dar nu era undeva, ci lîngă mine și era atît de frumos și era PACEA care plutea în univers cu DIANA (Luni), MART (Marți), MERCUR (Miercuri), JUPITER (Joi), VENERA (Vineri), SATURN (Sîmbătă) și SOARELE (Duminică)... Ferestrele mici, golurile de tragere și gurile de păcură ce străpung fațadele TURNULUI CU CEAS, scările înguste din stejar, ușile joase ale încăperilor vorbesc parcă aceeași limbă de apărarea a

Cetății prin această cîntare de vioară... Rătăciți, încîntați și vrăjiți de această muzică, ne-am așezat în stradă, care și unde am nimerit și această clipă a fost în viața mea în cadrul programului Tabăra de Cultură și Civilizație Românească „Acasă la noi”.

Lidia Jubea, președinta Astra Despărțămîntul „Valul lui Traian”- Tighina:

Astra, Despărțămîntul „Valul lui Traian” Tighina, părinții copiilor care au participat la programul Tabăra de Cultură și Civilizație Românească „Acasă la noi”, ediția a XI-a (17-31 iulie 2007) sincer mulțumesc frumos organizatorilor: Astra Iași, Sibiu, Năsăud, Blaj, Dej, Fundația 1 Decembrie 1918 Alba Iulia, Consiliul Județean Alba, Arhiepiscopia Ortodoxă de Alba, primăriile: Tg. Ocna, Dej, Mihalț, Săliște, Înv. Mia Stînea (președinta Despărțămîntului Astra Mihalț), Prof. Silvia Pop (Președintele Despărțămîntului Astra „Timotei Cipariu” Blaj), Editura ARHIP Art din Sibiu, Mănăstirii Brîncoveanu de la Sîmbăta de Sus, Cenaclului literar „G. Topîrceanu” Sibiu.

În cadrul acestui program, grupul din Tighina a primit o donație de carte din partea Astei Blaj, Iași și a cenaclului „G. Topîrceanu”. Donația a constat în 250 de cărți – literatură artistică, care, în cadrul Sărbătorii „Limba Noastră cea Română”, a fost donată de conducerea Astei – Tighina bibliotecii Liceului „A. Mateevici” din or. Căușeni, căci

... Nimic nu vine de la sine
Și nu dispăre fără urme...

Inima Herței a bătut tînră în inima țării mamă

Între 17 și 31 iulie 2007, Asociațiunea pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român – Astra, a organizat Tabăra de Cultură și Civilizație Românească „Acasă la noi”, ediția a XI-a.

Pe 17 iulie ajungeau la Iași 18 copii din Herța (actualmente în Ucraina), însoțiți de două doamne profesoare coordonatoare, Elena Apetri și Irina Gheorghitanu. Eram cu toții

emoționați și așteptam cu sufletul la gură să pornim la drum, apăruseră multe probleme neașteptate din cauza faptului că grupul nu primise autocar din Ucraina, așa cum li se promisese, iar doamna profesoară Areta Moșu a trebuit să găsească un microbuz în două ore. Până la urmă am pornit la drum pe seară, ajungând la Tg. Ocna pe la orele 23. Am fost întâmpinați de domnul primar, Ec. Ștefan Silochi, și de domnișoara secretară Oana Flintoacă. Ne aștepta o masă copioasă, precum și cazarea la mănăstirea Măgura, un loc rupt din rai la Tg. Ocna. Copiii din Herța au rămas foarte impresionați atât de peisaj, cât și de ospitalitatea de care au avut parte. Barajul de la Valea Uzului ne-a impresionat prin măreție, frumusețea unei ape limpezi în care numai soarele avea loc să se oglindească. Mihai Aodăiță avea să spună plin de entuziasm: „N-am să uit niciodată această călătorie, m-am simțit ca-n Rai”, iar Anastasia Banciu ne va prezenta impresiile ei în legătură cu zilele petrecute la Tîrgu Ocna: „La Tîrgu Ocna am vizitat Salina - Mina Troțuș și biserica Sf. Varvara, încă am vizitat și stațiunea Slănic Moldova. Mie mult mi-a plăcut la grădinița de copii „Piticot”. Privind la cămăruțele acestor copii, chiar în acea clipă cu doream să fiu din nou copil și să-mi petrec acolo copilăria. Sper că această vizită în România, nu-i ultima. Eu nicidecum nu voi uita această vizită minunată”. Nici nu ne-am dat seama cînd a trecut timpul, am vizitat multe obiective turistice interesante, dar copiilor le-a plăcut mult să descopere locuri pe care de multă vreme doreau să le viziteze. Ana Apetri a spus: „Am vizitat multe orașe din Ucraina, frumoase, mari, dar după părerea mea nici unul nu-i mai minunat decît orașele din România. Principalul ce am observat este că am fost primiți cu toată dragostea. Mi se pare că sînt într-o poveste. Prima zi a fost foarte interesantă. Ajungînd la Tg. Ocna m-am mirat mult: un oraș înconjurat de munți și de păduri, scaldat de rîuri, lacuri, înfrumusețat de flori și parcuri. Punctul culminant a fost atunci cînd am ajuns la Salină, este foarte sănătos și frumos să stai într-o peșteră cu sare și să admiri așa o priveliște. M-am simțit ca-n Rai, la întuneric sarea strălucea și mi se părea că sînt înconjurată de stele scilpitoare. Încă în „Mina Troțuș” se află un loc sfînt, Biserica „Sfînta Varvara”, unde se cîntă Sfînta Liturghie. Am înțeles că credința are o putere atît de mare încît poate să schimbe totul de pe acest pămînt”.

Total poate fi schimbat pe acest pămînt, chiar și granițele dintre sufletele noastre pot fi înlăturate, avem multe de învățat de la acești copii, care s-au întors acasă, acasă la ei. Pe 20 iulie ajungeam în inima țării, la Alba Iulia, iar pe 21 iulie copiii din Herța, membri ai corului Osana, au cîntat la Arhiepiscopia Ortodoxă de Alba, unde au fost întâmpinați de IPS Andrei, apoi au putut vizita Teiuș, Turda, Aiud, dar și mănăstirea Rîmeș. Dorina Ignat spune despre Alba Iulia că: „este un oraș mare, frumos și istoric. Aflîndu-mă aici m-am simțit ca la mine acasă. La Centrul «Sfîntul Lazăr» ne-a hrănit foarte bine. Mi-a plăcut foarte mult să mă urc pe munte, să văd resturile de la «Cetatea Dacică», mi-a plăcut Lancrem, locul nașterii poetului Lucian Blaga”.

Istorie, sens și regăsire, aceste cuvinte definesc călătoria fraților noștri pe acasă. Doamna profesor Elena Apetri spune: „Binecuvîntarea și Sfînta Cruce, cu aceste arme puternice și-a trimis la drum, parohul bisericii din Herța, părintele Nectarie Balan, micii reprezentanți ai turmei sale. De la Iași, protecția grupului a sporit prin mărînimia, susținerea și cea

dintotdeauna frățescă dragoste a doamnei profesoară Areta Moșu. Pentru Măria Sa, lucrul o dată început, întotdeauna trebuie dus pînă la bun sfîrșit. Nu putea fi altfel nici în cazul invitaților herțeni. Numind-o coordonatoare a grupului pe domnișoara Nicole Vasilcovschi, a dăruit grupului un ade-vărat talisman, aducător de bună înțelegere, dragoste, înțelepciune, succes și credință. Astfel, călăuziți de lumina cerească și de cea din sufletele aștrîștilor, membrii „Osanei” herțene au avut parte de rare și frumoase vizite, întîlniri în cadrul taberei „Acasă la noi”.

Cele mai dificile momente au fost la final, cînd am ajuns cu toții la graniță, cînd ne-am dat seama că ne despart cîtiva km, dar gardul de sîrmă ne desparte inima în două: „Bucovina, plai cu flori, unde sînt ai tăi feciori? Au plecat în altă țară, dar se-ntorc...”.

Nicole VASILCOVSKI

„Acasă la noi” pe plaiuri dejene (24-31 iulie 2007)

Despărțămintele Astra „Mihail Kogălniceanu” Iași – inițiatorul Taberei – și despărțămîntul „Ioan Sîrbu” Criuleni au făcut posibilă găzduirea tinerilor din Republica Moldova la Dej. Tabăra a avut ca scop cunoașterea patrimoniului cultural românesc și perfecționarea cunoștințelor de limbă și de literatură română prin contactul cu familiile și profesorii din localitatea gazdă. Pe tot traseul tinerii (elevi și studenți) au fost însoțiți de doi delegați ai Aștrii – Anca-Mihaela Carp (Iași) și Nina Caraman (Criuleni). Locurile vizitate în această perioadă au fost fixate în funcție de cererile tinerilor și de programul Despărțămîntului „Dr. Teodor Mihali” din Dej, coordonat de președintele Ec. Radu Gavrilă. Principalele obiective turistice urmărite cu mult interes au fost Salina Ocna Dej, Casele Memoriale „Liviu Rebreanu” și „George Coșbuc”, Catedrala Luterană din Bistrița, Sinagoga din Bistrița, Clujul cu renumita Universitate, Grădina Botanică, Catedrala Armeano-Catolică din Gherla, mănăstirea Nicula, mănăstirea Cășiel și, nu în ultimul rînd, Dejul cu obiectivele sale.

La Dej, tinerii din Rep. Moldova au fost întâmpinați cu multă căldură de aștrîștii despărțămîntului „Dr. Teodor Mihali”, de asemenea au făcut cunoștință și și-au exprimat dorința de a mai vizita plaiuri românești. Dintre cei care i-au primit trebuie amintiți Prof. Magdalena Vaida, Prof. Viorel Lăcătușu, Prof. Elena Mereuță, studenta Doina-Mihaela Dimitriu. Cazarea a fost asigurată la Liceul de Construcții, iar elevii și studenții veniți în Tabăra de la Dej au rămas plăcut impresionați de tot ceea ce au putut vizita. Singurul inconvenient pentru ei a fost imposibilitatea de a vedea mai multe obiective culturale în localitatea gazdă. Unul dintre aștrîștii „exotici” din Dej a fost artistul francez Yannick Rucelle, care a și cîntat pentru tinerii participanți la tabără, oferindu-le și cîte un CD audio și autografe. Înainte de a ne lua rămas bun de la aștrîștii dejeni, tinerii au fost premiați cu cîte o diplomă de participare și o masă cu mici simboluri dejene în semn de amintire a Taberei petrecute *Acasă la noi*.

Anca-Mihaela CARP

*
Intre manifestările culturale organizate de către Despărțământul Astra „Mihail Kogălniceanu” din Iași, al cărui Președinte este distinsa Doamnă Areta Moșu, un loc aparte îl ocupă tradiționalul program „Acasă la noi” – Tabăra de Cultură și Civilizație Românească pentru copii români din afara granițelor țării, ajuns la ediția a XI-a.

La această ediție am primit invitație să participăm la Tabăra din comuna Ilva Mare, județul Bistrița-Năsăud, în perioada 25 iulie-1 august 2007, cu un grup de 27 persoane, în componența căruia au fost membrii ansamblului de cîntece și dansuri *Baștină*, conducător Ion Batrîncea, de la Școala de Arte din Strășeni.

Deși Ilva Mare este așezată peste munte, la 20 km de Vatra Dornei, noi am parcurs un drum foarte lung și am ajuns la ora unu noaptea. Chiar și la această oră târzie eram așteptați de oameni buni și mărinimoși, împreună cu Președintele Cercului Astra din comună, domnul profesor Pavel Berengea cu soția sa, doamna profesoară Olimpia Berengea, generosul părinte de la biserica din sat, Cristian Lușșan, care a primit în familie 9 băieți, alături de alte familii drăguțe, care ne-au oferit ospitalitatea cu cea mai mare căldură sufletească.

Tocmai dimineață, cînd am mers prin sat, ne-am dat seama că sîntem ca într-o poveste. Un sat înconjurat de munți și brazi, izvoare cu apă minerală și oameni de o bunătate aleasă. Era timp de coasă, dar, și în această forfotă a muncii, copiii au fost înconjurați cu grijă, căldură și dragoste.

Prima întîlnire am avut-o la școala din sat, o școală de invidiat, care, după o reparație capitală, era aproape gata pentru noul an școlar. Domnul Ștefan Sas, directorul școlii, ne-a povestit despre activitatea școlii, despre progrese și probleme. Am discutat despre importanța Astei, despre rolul ei de necontestat în Basarabia, despre schimburile culturale și despre intensificarea relațiilor cu românii din Basarabia.

A doua zi am vizitat mănăstirea „Schimbarea la față”, unde ne-am închinat, apoi am aprins cîte o lumînare și ne-am rugat pentru cei vii și cei morți.

După ce și-a cumpărat fiecare cîte o iconiță, o cruciuliță și alte obiecte frumoase, am urcat muntele spre Stanca Hașca. Apoi am vizitat pepiniera de conifere „Selhosa”, „Complexul de tuneluri și viaducte” de pe calea ferată Ilva Mare – Vatra Dornei și multe, multe izvoare cu apă minerală, care se află în această zonă. Iar duminică, așa cum ne-ar fi stat bine, am mers

la biserica din sat, unde am participat la Liturgia oficiată de preotul Cristian Lușșan, apoi la o cununie a unor tineri din Ilva Mare, după care, în fața bisericii, am ținut un mic spectacol. După-amiază am ținut calea spre stațiunea balneară Sîngeorz-băi, care este un oraș foarte liniștit, plin de verdeață și curat, cu izvoare de apă minerală. Atît de bine ne simțeam în parcul central, că nu ne dădeam duși acasă.

Luni, cînd în Ilva Mare e zi de mare iarmaroc, oamenii, după ce și-au făcut cumpărăturile, au venit la Casa de Cultură, unde copiii noștri au prezentat un spectacol de zile mari. Și dansatorii și soliștii vocali Otilia Chintea și Adrian Bogușevschi au cules cele mai furtunoase aplauze ale spectatorilor. Domnul Primar Anca Alexandru, împreună cu domnul director al școlii Ilva Mare, Ștefan Sas, au mulțumit din suflet copiilor pentru acest spectacol.

Iar marți, 31 iulie, însoțiți de draga familie Berengea, am vizitat orașul Bistrița, Complexul Muzeal Județean Bistrița-Năsăud, Complexul Sugalet, Muzeul Liviu Rebreanu, Biserica Evanghelistă și alte patrimonii culturale ale orașului. Am avut întîlnire la Inspectoratul Școlar Județean Bistrița-Năsăud cu domnul profesor Andrei Moldovan, Inspector general adjunct, care ne-a povestit despre procesul de învățămînt din România. Tot aici, la Bistrița, ne-a întîmpinat cu multă căldură mult stimatul nostru domn profesor Ioan Seni, președintele Astei de la Năsăud, care ne-a condus la Năsăud și am vizitat în primul rînd sediul Astei, povestindu-ne despre activitățile astriste, mai ales despre tinerii astriști. Tot aici fiecare dintre noi a primit cîte un set de cărți, pregătite de colegii domnului Seni. Apoi ne-a condus prin oraș, povestindu-ne cu mare interes despre patrimoniul cultural din Năsăud, vizitînd Primăria, Parcul central, Colegiul „George Coșbuc” și am văzut busturile Veronicăi Micle și al lui Mihai Eminescu. În final, făcîndu-ne rost de motorină pentru autocar, iar copiilor de dulciuri, apă și alte produse alimentare pentru drum, am mulțumit din suflet domnului Seni pentru tot ce a făcut pentru noi, românii din Basarabia. Luîndu-ne rămas bun, ne-am despărțit de minunatul și generosul Ioan Seni de la Năsăud. Ajungînd la Ilva Mare, eram așteptați de domnul Alexandru Anca, Primarul Ilvei, și de unii dintre consilieri, care ne-au organizat o seară de petrecere împreună cu familiile unde copiii noștri în acele zile s-au simțit ca acasă. A fost o întîlnire în marea noastră familie de români. Am dansat, am cîntat la focul de tabără din curtea Primăriei, de parcă ne cunoșteam de cînd e lumea, și toată lumea care era acolo ne-a arătat adevăratul suflet de român.

Miercuri, după dejun, am mulțumit încă o dată familiei Berengea și preotului Cristian Lușșan, primarului și tuturor familiilor care au făcut să ne simțim foarte bine și am părăsit Ilva Mare luîndu-ne rămas bun, ei promițîndu-ne cu lacrimi pe obraz că ne vom revedea.

Și dacă am reușit să realizăm o astfel de călătorie e pentru că au fost alături de noi și ne-au sprijinit domni Nicolae Robu, Președintele Consiliului Raional Strășeni, și Constantin Ioniță, Vicepreședinte, fapt pentru care le mulțumim frumos.

Claudia NESTOR

Președinte al Despărțământului „M. Eminescu” Strășeni